

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. juni 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0725
Dok.: ANS42870

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 741 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. maj 2008.

Lene Espersen

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 741 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes med henvisning til artikel i Jydske Vestkysten 18/5-08: "Forbrydere fremstiller narko i Danmark" redegøre for:

- udbredelsen af metamfetamin i Danmark,
- i hvilket omfang, der efter politiets vurdering, bliver fremstillet metamfetamin og anden narkotika i Danmark,
- den politimæssige indsats i forhold til fremstilling af metamfetamin og anden narkotika i Danmark,
- hvilke kemikalier m.v., der skal til for at fremstille metamfetamin.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelser fra Rigspolitiet, Skatteministeriet (SKAT) og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, hvortil der henvises:

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Der findes to typer methylamfetamin (metamfetamin), idet amfetaminen findes både som krystaller – ofte omtalt som *ice* – der indtages ved rygning, og som pulver, der typisk indtages oralt eller gennem næsen.

Den krystalliserede metamfetamin er efter Rigspolitiets oplysninger særligt udbredt i Nordamerika og i det sydlige og sydøstlige Asien. Derimod er denne type ikke i betydeligt omfang udbredt i Europa, hvor metamfetamin oftest forekommer i pulverform.

Metamfetamin er efter Rigspolitiets opfattelse ikke særligt udbredt i Danmark.

Der har således alene været ganske få beslaglæggelser af krystalliseret metamfetamin, ligesom den samlede årlige beslaglagte mængde metamfetamin har været begrænset. Der henvises til nedenstående tabel, hvoraf tillige fremgår den samlede årlige beslaglagte mængde ”almindelig” amfetamin:

Narkotika	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Amfetamin (i kg)	57,14	160,6	34,91	65,89	63,05	195,0	79,44	69,07	31,70
Metamfetamin (i kg)	0,00	0,02	0,36	3,28	0,28	8,72	0,26	0,02	0,05

* Indtil 1. maj 2008

Det er Rigspolitiets opfattelse, at de beslaglagte mængder i 2003 og 2005 indikerer, at der i et vist omfang herhjemme findes miljøer, hvor metamfetamin misbruges, men udbredelsen af stoffet må som nævnt antages at være begrænset.

Det bemærkes, at tallene for de årlige beslaglagte mængder metamfetamin er behæftet med nogen usikkerhed, idet mindre beslaglagte mængder narkotika (få gram) sjældent sendes til analyse, hvis gerningsmanden erkender besiddelsen af det omhandlede narkotika.

Politiet anvender i de ovennævnte tilfælde i stedet et såkaldt test kit, som ved hjælp af en farveskala indikerer, hvilken type narkotika der er tale om i den konkrete sag. Det anvendte test kit skelner imidlertid ikke mellem amfetamin og metamfetamin, hvilket kan medføre, at mindre beslaglagte mængder metamfetamin af få gram registreres som amfetamin i sager, hvor gerningsmanden erkender besiddelsen.

Rigspolitiet overvejer for tiden behovet for eventuelt at udskifte de anvendte test kits med en ny type test, der bl.a. gør det muligt at skelne mellem amfetamin og metamfetamin.

Fremstilling af metamfetamin og anden narkotika i Danmark

Det er Rigspolitiets vurdering, at metamfetamin og anden narkotika alene fremstilles i Danmark i et meget begrænset omfang.

Politiet har alene i ganske få tilfælde fået kendskab til større ulovlige produktioner af narkotika, idet man af og til får kendskab til såkaldte ”køkkenlaboratorier”, hvor der ulovligt fremstilles narkotika til eget forbrug og i nogle tilfælde muligvis også handel i mindre målestok.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er vanskeligt at anskaffe større mængder af de kemikalier, der er nødvendige til fremstilling af syntetisk narkotika, idet disse er omfattet af lovgivningen vedrørende stoffer, der kan anvendes til ulovlig fremstilling af narkotika (de såkaldte prækursorer), der er baseret på EU-regler om kontrol med fremstilling af og handel med visse varer, der benyttes ved ulovlig fremstilling af narkotiske og psykotrope stoffer.

Rigspolitiet kan oplyse, at kontrollen med kemikalier, der typisk anvendes til fremstilling af syntetisk narkotika, herunder metamfetamin, udøves i tæt samarbejde med SKAT, idet Skatteministeriet har det overordnede ansvar for den kontrol, som føres med prækursorer og for toldkontrol.

Den politimæssige indsats

Bekæmpelsen af narkotikakriminalitet er et højt prioriteret indsatsområde for politiet, og området er undergivet en løbende politimæssig monitorering.

Rigspolitiet foretager i den forbindelse en systematisk indsamling, sammenligning, bearbejdning og formidling af relevante oplysninger i relation til narkotikakriminalitet for at kunne bistå politikredsene med at modvirke og opklare narkotikakriminalitet.

Rigspolitiet videregiver oplysninger og analyser, eventuelt i form af efterforskningsoplæg, til politikredsene til brug for overvejelser om planlægning og indsats. Rigspolitiet indgår tillige i et tæt samarbejde med relevante nationale myndigheder, herunder navnlig Sundhedsstyrelsen, Lægemiddelstyrelsen og SKAT, med henblik på at sikre en samlet og koordineret myndighedsindsats mod narkotikakriminaliteten.

Rigspolitiet varetager endvidere kontakten til relevante internationale samarbejdspartnere, herunder navnlig Europol.

Politikredsene forestår – eventuelt med støtte fra Rigspolitiets Rejsehold – den egentlige efterforskning af narkotikakriminaliteten, og politikredsene kan i den forbindelse gøre brug af de oplysninger, som Rigspolitiet systematisk og løbende indsamler og analyserer, ligesom operative og taktiske planer på narkotikaområdet i relevant omfang udarbejdes i samarbejde mellem den berørte politikreds og Rigspolitiet.

Politikredsene indberetter løbende relevante oplysninger til Rigspolitiet, herunder f.eks. vedrørende beslaglæggelse af narkotika.

Den analytiske og efterforskningsmæssige indsats retter sig først og fremmest mod udbuddet af ulovligt narkotika. Politiet bidrager imidlertid tillige til den forebyggende indsats over for misbrug af euforiserende stoffer, der har til formål at begrænse efterspørgslen, hvilket fortrinsvis sker gennem en sundhedsmæssig holdningsbearbejdning.

Politikredsene har således en lang tradition for at udføre holdningsbearbejdelse i forhold til unge om euforiserende stoffer og andre rusmidler. Indsatsen bliver ofte udført i samarbejde med det lokale SSP som undervisning i skolerne eller som særlige temadage. Mange politikredse har særlige strategier, der handler om misbrugsundervisning i forhold til både elever og forældre, f.eks. ”Unge og feststoffer” samt ”Du er sej, når du siger nej”.

Flere kredse har samarbejde med restaurationsbranchen med fokus på nattelivet, hvor der tillige er fokus på forebyggelse af misbrug af euforiserende stoffer. I den forbindelse kan nævnes ”Trygt natteliv”, der er et tværfagligt samarbejde mellem politiet og øvrige aktører involveret i nattelivet.

Endvidere har flere politikredse deltaget i projektet ”Narkoen ud af byen”, der er et treårigt projekt omfattende 14 kommuner. Projektet blev iværksat i november 2004 af det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium.”

SKAT har oplyst følgende:

”I Danmark varetages administrations- og kontrolopgaverne vedrørende narkotikaprækursorer af SKAT, der over for FN og EU er anmeldt som national kompetent myndighed på området.

Betegnelsen narkotikaprækursorer anvendes om stoffer, der foruden at være et almindeligt kemisk produkt, også kan anvendes til produktion af narkotika og psykotrope stoffer. Listen over prækursorer, der er reguleret ved lovgivning, omfatter 23 kemiske stoffer, som i EU-lovgivningen er opdelt i tre kategorier, alt efter hvor direkte de kan anvendes i fremstilling af narkotika.

Der er i EU lovgivet omkring narkotikaprækursorer ved Rådets forordning nr. 111/2005 af 22. december 2004, Rådets forordning nr. 273/2004 af 11. februar 2004 samt Kommissionens forordning nr. 1277/2005 af 27. juli 2005. Lov nr. 326 af 18. maj 2005 om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om narkotikaprækursorer indeholder supplerende regler om kontrol og strafansvar.

Handel med narkotikaprækursorer er ikke i sig selv forbudt, når prækursorer er bestemt til lovlig anvendelse. Der er derfor indført lovgivning for at forebygge omdirigering fra lovlig handel til illegal handel – og dermed ulovlig anvendelse, f.eks. fremstilling af narkotika. Hovedformålet er at kontrollere handlen med narkotikaprækursorer og afdække mistænkelige transaktioner.

Som led i bestræbelserne på at bekæmpe ulovlig narkotikafremstilling er der således på EU-plan etableret en overvågningsordning, der indebærer, at virksomheder mv., der her i landet fremstiller, forarbejder eller handler med disse produkter, skal registreres i et centralt register som føres hos Skattecenter Middelfart. Skattecenter Middelfart forestår ligeledes den landsdækkende kontrol og vejledning af berørte virksomheder.

Import- og eksporttilladelser, som skal anvendes ved handel med lande uden for EU, udstedes og autoriseres hos SKAT Hovedcenter. SKAT Hovedcenter forestår ligeledes kontakten til andre myndigheder og organisationer i ind- og udland. Det tilsikres ved udstedelse af import- og eksporttilladelse, at berørte virksomheder er i besiddelse af relevante tilladelser.

Kontrollerede kemikalier, som kan anvendes ved ulovlig fremstilling af amfetamin og ecstasy, er opført i FN's 1988-konventions kategori 1 samt i kategori 1 i bilag til ovennævnte to rådsforordninger. Derudover findes en liste over kemikalier, der er genstand for frivillig overvågning i EU. Virksomheder, der håndterer disse kemikalier, skal være i besiddelse af en særlig erhvervsudøvelicens, som udstedes af Skattecenter Middelfart. Ved godkendelse af virksomhedens ansvarlige kontaktperson bliver der rettet henvendelse til politiet for at sikre, at den pågældende ikke har nogen kriminel fortid/baggrund mv.

Af kontrollerede kemikalier, som kan anvendes til fremstilling af metamfetamin kan nævnes:

ephedrin
pseudoephedrin
1-phenyl-2-propanone (BMK)
3,4 methyl-endioxphenyl-2-propanone (PMK)
isosafrol
safrol
piperonal (heliotropin)

Hertil kommer naturprodukter, som bl.a. sassafrasolie, som indeholder det kontrollerede stof safrol. Endvidere er også hjælpestoffer som phenyleddikesyre og piperidin kontrolleret.

SKAT har løbende kontakt med de registrerede virksomheder, som håndterer disse produkter. Virksomhederne er bekendt med, at produkterne kan anvendes til illegal fremstilling af narkotika, og er orienteret om, at de straks skal rette henvendelse til Skattecenter Middelfart, SKAT Hovedcenter eller Rigspolitiet, hvis en "mistænkelig kunde" måtte rette henvendelse for køb af disse produkter. Denne "meldepligt/samarbejdspligt" er i øvrigt en del af lovgivningen."

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har oplyst følgende:

"Sundhedsstyrelsen har om karakteren af stoffet oplyst, at metamfetamin er et kemisk fremstillet stof, der virker som amfetamin, men er 3-5 gange kraftigere. Dosis vil dog altid afhæn-

ge af både stofmæssige, individuelle og situationsbestemte faktorer.

Både metamfetamin og amfetamin hører til gruppen af stoffer, der virker stimulerende på centralnervesystemet, dvs. at den påvirkede person bliver aktiv/urolig, udadvendt, selvcentreret og føler sig energisk og føler at have styr på tingene. Adfærden kan komme over i selvovertvurdering, irritabilitet, aggression, evt. vold. Der er risiko for (trafik)ulykker og forgiftning. Tager man amfetamin flere gange med korte mellemrum, kan det medføre angst og forfølgelsestanker, evt. psykotiske symptomer. Stoffet er afhængighedsskabende, der udvikles tolerans (dvs. der skal mere og mere stof til for at opnå samme virkning), og efter nogen tids brug optræder abstinenssymptomer, især af psykisk art, ved ophør med stoffet.

Amfetamin bruges ofte sammen med alkohol og denne blanding giver en (endnu mere) uforudsigelig ruseffekt med øget risiko for aggressive og voldelige handlinger. Vedvarende brug af amfetamin giver risiko for blandingsmisbrug.

Amfetamin er det mest udbredte af de stimulerende stoffer i Danmark, seneste befolkningsundersøgelser (2006) viser, at 5 % af de 16-20-årige har prøvet amfetamin nogensinde. Foreløbige tal for 2007 viser, at der var 172 sygehuskontakter i forbindelse med amfetaminforgiftning gennem året. Disse forgiftninger har vist en stigende tendens siden år 2000.

Metamfetamin forekommer så sporadisk, at udbredelsen ikke kan måles i befolkningsundersøgelser, ligesom der heller ikke er særskilte opgørelser over forgiftninger med metamfetamin.”